

Protokoll för kommunstyrelsens arbetsutskott

Nr	Ärende	Sida
§ 60	Ekonomisk handlingsplan för socialnämnden	2
§ 61	Detaljplan för Brandstorp 1:90 - samråd	4
§ 62	Detaljplan för del av Habo centrum, Gunnarsbo 1:69 m fl - samråd	5
§ 63	Utredning om verksamhetsmark	6
§ 64	Avtal reservförmåga fjärrvärme	9
§ 65	Svar på medborgarförslag om Habomaskrosen	11
§ 66	Avsiktsförklaring avseende Leader Östra Skaraborg	12
§ 67	Sammanträdesplan 2027	13
§ 68	Energiplan Hjo kommun - samråd	14

Plats och tid	Högra kammaren, Habo kommunhus Onsdagen den 24 juni 2026 klockan 08.30–09.30
Beslutande	Susanne Wahlström (M), ordförande Karin Hultberg (KD) Anders Rickman (-) Helena Persson (C) Petra Mattlin (S) ersätter Tomas Brusberg Olle Moln Teike (SD)
Övriga närvarande	Sandra Lidberg, kommundirektör Benita Hjalmarsson, sekreterare Frida Wahlund, kansli- och kommunikationschef Greger Kjellman, ekonomichef, § 60
Paragrafer	60–68
Utses att justera	Karin Hultberg

Ordförande	
Justerande	
Sekreterare	

Bevis om tillkännagivande av justerat protokoll

Justeringen har tillkännagivits på kommunens anslagstavla.

Beslutande organ	Kommunstyrelsens arbetsutskott
Sammanträdesdatum	2026-06-24
Datum då anslaget publiceras	
Datum då anslaget avpubliceras	
Protokollet förvaras på	Kommunkansliet

Underskrift	
--------------------	-------

§ 60 Ekonomisk handlingsplan för socialnämnden

Diarienummer KS26/245

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen uppdrar till socialförvaltningen att till 7 oktober 2026 återkomma med en mer detaljerad plan för hur verksamheten kan effektiviseras på ett sådant sätt att fullgod verksamhet kan bedrivas inom tilldelad budgetram för 2027 och 2028.

Beskrivning av ärendet

Prognoser för ekonomin vid socialnämndens verksamheter visar ett underskott om cirka 13 miljoner kronor. Underskotten avser äldreomsorg och funktionshinderomsorg.

Kommunstyrelsen har därför gett socialnämnden i uppdrag att anta en handlingsplan i syfte att uppnå ekonomi i balans (KS 2026-04-14 § 48). Socialförvaltningen har påbörjat detta uppdrag och då genom att anlita ett företag, Ensolution, för att göra en analys av kostnadsläget för äldreomsorgen i Habo kommun jämfört med andra kommuner. Denna analys ligger till grund för handlingsplanen som omfattar äldreomsorgen.

Handlingsplanen lyfter inledningsvis att underskotten återfinns inom äldreomsorg samt funktionshinderomsorg. Därefter tas upp att kostnadsläget för äldreomsorgen överstiger referenskostnaden med 22 miljoner kronor för år 2025 och att det sedan länge varit känt att kostnadsläget i kommunen är tydligt högre än referenskostnaden.

Av handlingsplanen framgår att hemtjänsten visserligen har en god produktivitet men att det finns tydliga utmaningar avseende konsumtionen av hemtjänst i kommunen. Habo kommun ger mer insatser till sina äldre jämfört med andra kommuner vilket driver upp kostnadsläget.

Vidare framgår att konsumtionen av särskilt boende är något lägre än för jämförbara kommuner men att medelkostnaden per brukare är hög. Det finns således potential att bedriva en mer effektiv verksamhet. Närmare utredningar behövs för att klarlägga hur detta bör gå till.

Även konsumtionen av korttidsvård är hög vilket påverkar kostnadsläget negativt. Det finns utmaningar med planering inför hemgång. Även här bedöms ytterligare utredningar behöva göras.

Det tas även upp att trygghetsboende kan vara ett sätt att på sikt sänka kostnadsläget men att ytterligare utredningar behövs.

Socialförvaltningen menar att kostnadsläget inte kommer att vända 2026 men att en tydlig plan måste fram för åren 2027 och 2028. I detta arbete kommer genomlysningar behöva göras avseende;

- hur beslut fattas och hur de följs upp
- en tydligare plan för de som beviljas korttidsboende
- hög konsumtion av hemtjänst behöver utredas
- hemtjänst och vart brytgränsen går när särskilt boende är det som kostnadsmässigt kan accepteras
- revidera riktlinjer utifrån myndighetsutövning av socialtjänstlagen
- genomlysning av resursfördelningsmodellen vid särskilt boende.

§ 61 Detaljplan för Brandstorp 1:90 - samråd

Diarienummer KS26/206

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott har inga synpunkter på planförslaget.

Beskrivning av ärendet

Plan- och exploateringsenheten har tagit fram förslag till detaljplan för Brandstorp 1:90 med flera. Detaljplanens syfte är att möjliggöra utbyggnad av Alpabs verksamhet inom befintligt verksamhetsområde i Brandstorp.

Planområdet är beläget i norra delen av Brandstorps tätort, intill väg 195. Området avgränsas i norr av skogsmark, i väster av Krikongatan, i söder av skogsmark samt privat fastigheter, och till öster av väg 195.

Fastigheten Brandstorp 1:90 är uppdelad i två, som delas genom en gata. Gatumarken tillhör fastigheten Brandstorp 1:85 som ägs av kommunen. För att möjliggöra en utbyggnad av den befintliga byggnaden behöver gällande byggplan för området ändras så att gatumarken istället omvandlas till kvartersmark.

Planen har översänts till kommunstyrelsens arbetsutskott för yttrande.

Beslutet skickas till
Byggnadsnämnden

§ 62 Detaljplan för del av Habo centrum, Gunnarsbo 1:69 m fl - samråd

Diarienummer KS26/210

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen har inga synpunkter på planförslaget.

Beskrivning av ärendet

Plan- och exploateringsenheten har tagit fram förslag till en ny detaljplan för del av Habo centrum, Gunnarsbo 1:69 med flera. Syftet är att möjliggöra kvartersmark för bostäder, vårdcentral och annan centrumverksamhet inom planområdet i centrala Habo. Planen omfattar även allmän platsmark med användningarna gata, gång- och cykelväg, park och torg. Planen ska även ta vidare de intentioner som fastställdes i planprogrammet för centrum (KF 2022-03-31 § 15) och bidra till den fortsatta omvandlingen av Habo centrum.

Planområdet är beläget i Habo centrum. Området avgränsas i öster av Hjovägen, i norr av Kyrkvägen, i väst av Telegatan och i söder av Malmgatan.

Planen har översänts till kommunstyrelsen för yttrande.

§ 63 Utredning om verksamhetsmark

Diarienummer KS26/238

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att ge tekniska förvaltningen uppdraget att utreda och identifiera tillgång av verksamhetsmark inom kommunen genom framtagande av extern utredning och att peka ut verksamhetsmark i översiktsplanen.

Beskrivning av ärendet

Plan- och exploateringsenheten har tagit fram ett underlag för att övergripande utreda lämpligheten att gå vidare med detaljplaneläggning av utpekade verksamhetsområden i översiktsplanen, kring Habo tätort. I underlaget konstateras att de utpekade områden för verksamheter inte bedöms vara samhällsekonomiskt genomförbara, då det finns flertalet motstridiga intressen som innebär att andelen byggbar mark blir för liten för att kunna motivera en kostnad för exploatering och att det därför inte är aktuellt att gå vidare med planläggning för dessa.

Yta utpekad för verksamhetsmark norr om Bankeryds industriområde (område K i översiktsplanen) anses inte vara aktuellt för utbyggnad av verksamheter på grund av att området i sin helhet bedöms vara mer lämplig för utveckling mot friluftsliv och turism. Vilket är i linje med det politiska beslut som har fattats när det gäller utbyggnaden av den befintliga campingen. Detaljplanearbete pågår för att utöka campingen.

Mark intill Tumbäcks industriområde (område J i översiktsplanen) har i framtaget underlag utretts djupare och anses av flera skäl inte vara lämplig att planlägga och exploatera som verksamhetsmark. Nedan beskrivs varför området inte bedöms som lämpligt.

Underlag för verksamhetsmark, Tumbäck

Inom det utpekade området i översiktsplanen, som ligger intill Tumbäcks industriområde, finns två nyckelbiotoper, flera skyddsvärda träd, området har höga naturvärden samt omfattas av vattenskyddsområden då det sträcker sig två vattendrag inom eller angränsande till området. Kommunen genomförde 2017 en naturvärdesinventering som visar högt naturvärde i del av utpekad område. Eftersom naturvärdesinventeringen endast inventerat kommunala ytor kan det innebära att det finns höga naturvärden också väster om det inventerade

området. Söder om området finns villabebyggelse, vilket innebär att det också behöver finnas ett skyddsavstånd till befintlig bebyggelse.

Marken som är utpekad ägs delvis av Habo kommun, ca 9 hektar och 11 hektar ägs av privat markägare. En del av marken som ligger utanför den utpekade ytan i översiktsplanen skulle kunna tas i anspråk då den marken utifrån nuvarande kunskapsläge inte inskränker på viktiga värden, den ligger dock helt utanför Habo kommuns ägande. Det innebär att kommunen skulle behöva ta över marken för att kunna gå vidare med en eventuell exploatering av området. Kommunen har haft dialog med markägaren angående köp av marken men de är inte frivilligt villiga att sälja marken, vilket innebär att kommunen skulle behöva exproprieras marken.

Den yta som blir kvar innebär också en komplexitet vad gäller infrastruktur och det strategiska läget. Fördelen med den utpekade ytan i översiktsplan 2040 är att ytan ligger intill det befintliga industriområdet och hade kunnat utnyttja befintlig infrastruktur. Den yta som inte inskränker på viktiga värden ligger längre upp mot nordväst och innebär utmaningar i det infrastrukturella perspektivet.

Utifrån det framtagna underlaget görs bedömningen att området i sin helhet innebär stora utmaningar och inte är lämplig att exploatera med hänsyn till platsens förutsättningar. Habo kommun har därmed behov av att utreda lokaliseringar och peka ut mark för verksamhetsytor eftersom utpekade områden i översiktsplanen inte är aktuella.

Utredning av verksamhetsytor

För att tillgodose näringslivets behov på längre sikt behöver det planläggas mark för verksamheter och industri inom kommunen i strategiska lägen. I kommunens strategiska plan anges inom målområdet tillväxt att det ska finnas ett rikt näringsliv i kommunen och att det ska vara attraktivt för företag att etablera sig i kommunen. Det behöver därför utredas kring lämpliga lokaliseringar för verksamhetsytor i kommunen.

Plan- och exploateringsenheten ser att det finns behov av att det tas fram en utredning som kan ligga till grund för utpekande av ytor för verksamheter och industrier i översiktsplanen. Det innebär att ytor som inte längre är aktuella som verksamhetsytor släcks ut och att förslag på nya ytor i översiktsplanen pekas ut. Hela Habo kommun ska omfattas av utredningen, även om fokus ligger på områden kring Habo tätort. Enligt 3 kap 27 § PBL kan en översiktsplan ändras för en viss del av kommunen. Den kan också ändras genom ett tillägg för att tillgodose ett visst allmänt intresse.

En lokaliseringsutredning behöver tas fram där möjliga ytor för verksamhetsområden inom hela kommunen identifieras och utreds. Det behöver utredas kring behovet av verksamhetsmark på längre sikt, hur mycket mark som ska säkras upp samt identifiera vilken typ av verksamhet och industri som kommunen har behov av att planlägga för exploatering

Syftet är därmed att utreda, identifiera och lokalisera verksamhetsytor som ska pekas ut i översiktsplanen för att utifrån ett markstrategiskt perspektiv säkra mark för verksamheter och industri i Habo kommun.

Process, tidplan och resurser

Projektet bedöms kunna starta i början av 2027 och kunna vara klart under år 2028. Det kommer finnas behov av konsultstöd för att ta fram utredningen och medel finns avsatt för översiktliga planeringsutredningar. Projektet kommer även att kräva interna resurser för projektledning och deltagande i arbetsgrupper. Inför projektstart behöver en politisk styrgrupp tillsättas och ett projektdirektiv tas fram för att tydliggöra resurser, tidplan och process.

§ 64 Avtal reservförmåga fjärrvärme

Diarienummer KS26/242

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna avtalet för finansiering av reservförmåga i fjärrvärmesystemet och hänvisar frågan om finansiering till budgetberedningen.

Beskrivning av ärendet

Fram till år 2022 hade Habo Energi egen fjärrvärmeproduktion inom tätorten. I samband med sammankopplingen av fjärrvärmenäten mellan Habo och Jönköping samma år lades den lokala basproduktionen i Habo ner. Sammankopplingen med Jönköping har gett Habo ett stabilare och driftsäkrare fjärrvärmesystem men samtidigt utgör överföringsledningen mellan orterna den svagaste länken ur ett beredskapsperspektiv.

I Habo Energis beredskapsplaneringen utgår den ordinarie nivån från normal drift med nuvarande fjärrvärmeleveranser från Jönköping. En förhöjd grundberedskap innebär att Habo Energi ytterligare vidtar fler åtgärder för att minska risken för avbrott i överföringsledningen och för att säkerställa korta ledtider vid eventuell reparation av densamma

En utökad reservberedskap innebär att Habo Energi kan starta lokal oljebaserad värmeproduktion i syfte att försörja större delen av fjärrvärmenätet om leveransen från Jönköping uteblir. Den utökade reservberedskapen inrymmer också särskild lokal reservproduktion för att säkerställa värmeförsörjning till enskilda samhällsviktiga byggnader, exempelvis vårdcentralen i Habo.

Habo Energi har tagit fram ett avtalsförslag som reglerar ansvar och finansiering för utökad reservförmåga i fjärrvärmesystemet i Habo. Syftet är att säkerställa värmeleverans till samhällsviktig verksamhet vid extraordinära händelser och krig, utöver vad som tillhandahålls på marknadsmässiga villkor.

Habo Energi har gjort en kostnadsbedömning för driftsättning av befintliga pannor. Kostnadsbedömningen utgår från en självkostnadsprincip för lagerhållning, underhåll, och kapitalkostnader för iordningsställande, driftsättning av befintliga pannor. Den årliga kostnadsuppskattningen är ca 700 000 kronor.

Kommunstyrelsens arbetsutskotts behandling

Olle Moln Teike (SD) yrkar att kommunstyrelsen ska godkänna avtalet för finansiering av reservförmåga i fjärrvärmesystemet.

§ 65 Svar på medborgarförslag om Habomaskrosen

Diarienummer KS26/107

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen anser medborgarförslaget vara besvarat.

Beskrivning av ärendet

Ett medborgarförslag har inkommit gällande Habomaskrosen. Det är en sällsynt maskrosart som har sin enda kända förekomst i Habo i närheten av Habo station. Förslagsställaren skriver att efter upprustningen av Stationsparken så är det oklart om maskrosen finns kvar, och informerar om att en inventering kommer att göras i maj månad 2026 och föreslår att det aktuella området inte ska klippas.

Inventeringen ägde rum den 9 maj 2026 och 86 plantor hittades. Tekniska förvaltningen har tagit fram en skötselplan som innebär att gräset på det aktuella området klipps efter maskrosornas blomning, vilket gynnar artens förnygring.

§ 66 Avsiktsförklaring avseende Leader Östra Skaraborg

Diarienummer KS26/243

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner avsiktsförklaringen och beslutar därmed att medverka i Leader-området Östra Skaraborg under programperiod 2028-2034 och om medfinansiering för 2028-2029. För åren 2030-2034 behöver finansieringsnivån omförhandlas.

Beskrivning av ärendet

Leader Östra Skaraborg är i processen att förbereda nästa programperiod.

Inför EU:s kommande programperiod 2028-2034 pågår förberedelser på både europeisk och nationell nivå. EU-kommissionen har föreslagit att flera EU-fonder ska samlas i en gemensam nationell och regional partnerskapsplan (NRPP). Det är i dagsläget inte fastställt exakt hur Leader kommer att utformas i Sverige under perioden 2028-2034. Jordbruksverket framhåller dock att leaderområdet redan under 2026 bör förbereda sig genom att utvärdera nuvarande arbete, säkerställa den geografiska avgränsningen samt planera medfinansiering tillsammans med offentliga aktörer.

Förslaget från Leader Östra Skaraborg är att medfinansieringsnivån för åren 2028-2029 är samma som under åren 2023-2027, det vill säga 21,50 kronor per invånare boende på landsbygden.

För åren 2030-2034 föreslås att finansieringsnivån omförhandlas. Skälet är att de nationella och europeiska förutsättningarna ännu inte är beslutade, samtidigt som Leader fortfarande är en obligatorisk åtgärd i lagförslaget.

Den kommunala avsiktsförklaringen för 2028-2034 syftar till att

- säkerställa fortsatt genomförande av leadermetoden i området,
- skapa stabilitet och kontinuitet i verksamheten.
- möjliggöra fortsatt stöd till föreningar, företag, nätverk och andra lokala utvecklingsaktörer,
- ta tillvara upparbetad kompetens, erfarenhet och samverkan samt
- stärka förutsättningarna för att möta lokala behov och utvecklingsmöjligheter.

§ 67 Sammanträdesplan 2027

Diarienummer KS26/231

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna sammanträdesplan för år 2027.

Beskrivning av ärendet

Ett förslag till sammanträdesplan för kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och dess arbetsutskott har utarbetats enligt nedanstående:

Kommunstyrelsens
arbetsutskott

Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige

ti 15 dec 2026

on 13 jan

to 28 jan

ti 26 jan

on 10 feb

to 25 feb

ti 23 feb

on 10 mars

on 24 mars (onsdag)

ti 30 mars

on 14 apr

to 29 apr

ti 18 maj

on 2 juni

to 17 juni

ti 15 juni

on 18 aug

-

ti 31 aug

on 15 sep

to 30 sep

ti 28 sep

on 13 okt

to 28 okt

ti 26 okt

on 10 nov

to 25 nov

ti 16 nov

on 1 dec

to 16 dec

ti 14 dec

§ 68 Energiplan Hjo kommun - samråd

Diarienummer KS26/236

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott anser att energiplanen för Hjo kommun är väl genomarbetad och har inga synpunkter på planen.

Beskrivning av ärendet

Varje kommun ska ha en aktuell energiplan, enligt lagen om kommunal energiplanering (1977:439). Planen ska omfatta tillförsel, distribution och användning av energi i kommunen, främja hushållning av energi och verka för en robust energiförsörjning. Den ska också analysera inverkan på miljö, hälsa och naturresurser.

Energiplanen för Hjo kommun anger kommunens strategiska inriktning för en trygg, robust och långsiktigt hållbar energiförsörjning inom kommunens geografiska område. Planen ska vara vägledande för kommunens fysiska planering, näringsliv, klimatarbete och beredskap fram till år 2040.

Planen innehåller en kartläggning av kommunens nuvarande energiläge, möjliga framtidsscenario och förslag på åtgärder.

Planen är gedigen, väl genomarbetad och går på djupet i energiomställningen. Den politiska viljeinriktningen är konkretiserad och anger riktningen för hur energiomställningen till ett fossilfritt energisystem ska genomföras och hur en robust energiförsörjning ska uppnås.

Beslutet skickas till
Hjo kommun